

**«СӘРСЕН АМАНЖОЛОВ АТЫНДАҒЫ ШЫҒЫС ҚАЗАҚСТАН
УНИВЕРСИТЕТІ» КОММЕРЦИЯЛЫҚ ЕМЕС АКЦИОНЕРЛІК
ҚОҒАМЫ**

БЕКІТЕМІН

**«Сәрсен Аманжолов атындағы
Шығыс Қазақстан университеті»
КЕ АҚ қабылдау комиссиясының
бөлігасы, профессор**

М.Ә.Төлеген

2023 ж.

**«Дене шынықтыру мұғалімдерін даярлау» білім беру бағдарламалары
тобы бойынша шығармашылық емтихан**

БАҒДАРЛАМАСЫ

Өскемен қ., 2023 ж.

Шығармашылық емтихан бағдарламасы «Дене шынықтыру мұғалімдерін даярлау» білім беру бағдарламаларының тобына түсетін тұлғаларға арналған.

Бағдарлама «Сәрсен Аманжолов атындағы Шығыс Қазақстан университеті» КЕ АҚ директорлар кеңесі бекіткен «Сәрсен Аманжолов атындағы Шығыс Қазақстан университеті» КЕ АҚ білім алушыларды жоғары білімнің білім беру бағдарламаларына қабылдау қағидалары негізінде жасалды " 18 " 05 2023 ж.

Шығармашылық емтихан бағдарламасы Мәдениет, спорт және бастапқы әскери дайындық кафедрасының отырысында талқыланды.

« 03 » 05 2023ж., № 9 хаттама

Кафедра меңгерушісі Р.Б.Сармулдинов

Шығармашылық емтихан бағдарламасы Педагогика жоғары мектебінің кеңесінде ұсынылды

« 11 » 05 2023 ж. № 9 хаттама

ПЖМК-нің төрайымы Г.Б.Куленова

Шығармашылық емтихан бағдарламасы университеттің академиялық кеңесінде бекітуге ұсынылды

« 23 » 05 2023 ж., № 49 хаттама

УАК төрайымы Ж.Б.Болатова

НОРМАТИВТІК БАЗА

1. Шығармашылық емтихан өткізу бағдарламасы, білім беру ұйымдарына оқуға, жоғары білім беру бағдарламаларын іске асыру, Білім және ғылым министрінің " Қазақстан Республикасының 31 қазандағы 2018 жылғы № 600 (өзгерістермен және толықтырулармен).

2. "Дене шынықтыру және спорт" туралы заңы 3 шілде 2014 жылғы № 28-VЗРК.

ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА

Шығармашылық емтихан мақсаты мен міндеті.

Шығармашылық емтиханның мақсаты талапкердің спорт түрлерінің негізгі жаттығуларының техникасын орындау деңгейін, дене қуаты дайындығын бағалау.

Міндеттері:

- талапкерлердің өз спорт түрлерінің негізі жаттығуларының техникасын орындау деңгейін;
- мамандықты меңгеруге қажетті дене қуаты қасиеттері деңгейін анықтау және бағалау.

ШЫҒАРМАШЫЛЫҚ ЕМТИХАНДЫ ӨТКІЗУ ТӘРТІБІ

1. Шығармашылық дайындықты талап ететін мамандықа оқуға түсушілер, шығармашылық емтиханды университеттің қабылдау комиссиясына тапсырады.

Дәстүрлі форматта өткізілетін шығармашылық емтихандарды ашық залдарда, ашық стадиондарда және т.б. өткізу ұсынылады.

Шығармашылық емтиханды онлайн өткізу кезінде емтихан ZOOM/meeting.cert.kz платформалары немесе пәндік комиссия мүшелері мен талапкерлерге қолжетімді кез келген басқа ағындық платформа арқылы бейнеконференция арқылы ұйымдастырылады.

2 Шығармашылық емтихан тапсыру үшін өтініштерді 20 маусым мен 07 шілде аралығында қабылдау комиссиясына тапсырады: 30-Гвардиялық дивизия көшесі, 34 немесе www.vkgu.kz сайтында өтінім беру арқылы.

3 Шығармашылық емтихан 08 - 13 шілде күнтізбелік жыл бойынша өткізіледі.

4 Жоғары білім беру бағдарламалары тобына түсуші тұлғалар, шығармашылық дайындықты талап ететін білім беру бағдарламалары бойынша, жалпы орта білім, техникалық және кәсіптік немесе орта білімнен кейінгі құжаттары бар талапкерлер, екі шығармашылық емтихан тапсырады.

5. Жоғары білім беру бағдарламалары тобына түсуші тұлғалар, шығармашылық дайындықты талап ететін білім беру бағдарламалары бойынша, ұқсас бағыттар бойынша кадрларды даярлау жоғары білім беру

оқытудың қысқартылған мерзімін көздейтін талапкерлер бір шығармашылық емтихан тапсырады.

6. Жалпы орта немесе техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім бойынша құжаттары бар оқуға түсушілердің шығармашылық емтихандары 45-балдық жүйе бойынша бағаланады.

Ұқсас бағыттар бойынша оқуға түсетіндер үшін қысқартылған мерзімін көздейтін жоғары білім беру бағдарламасы бойынша кадрларды даярлау бойынша шығармашылық емтихан 20- балдық жүйе бойынша бағаланады.

7. Оқуға түсуші тұлғалар жоғары білім беру бағдарламалары бойынша, шығармашылық дайындықты талап ететін, оның ішінде білім беру саласындағы "Педагогикалық ғылымдар", шығармашылық емтихан тапсыру үшін университеттің қабылдау комиссиясына келесі құжаттарды тапсырады:

1) Жалпы орта немесе техникалық және кәсіптік, орта білім жөніндегі құжат тапсырады (түпнұсқа);

2) 3 x 4 см өлшемі фотосурет 2;

3) жеке басын куәландыратын құжаттың көшірмесі;

4) ҰБТ сертификаты (бар болғанжағдайда);

5) Бірспорттық разрядтар және (немесе) спорттық атақтар болуын растайтын құжаттың көшірмесі, Қазақстан Республикасы 2014 жылғы 3-шілдедегі «Денешынықтыру және спорт» заңының 35 бабының 1-тармағында белгіленген (бар болған кезде).

Талапкерлердің «Қазақстан Республикасының спорт шебері» немесе «Халықаралық дәрежедегі спорт шебері» атақтары бар болып, оны растайтын куәліктерін көрсеткен жағдайда, оларға әрбір шығармашылық емтиханда ең жоғары балл саны қойылады.

8. Шығармашылық емтихандар бейне және (немесе) аудио жазбасы бар жабдықталған аудиторияларда (үй-жайларында) қабылданады.

9. Талапкерлерді емтиханға кіргізу кезінде өздерін растайтын төл құжаты, рұқсат қағазы болуы керек.

10. Шығармашылық емтихандар басталғанға дейін оқуға түсушілерге емтиханды өткізу тәртібі, сондай-ақ емтихан уақыты мен орны көрсетіледі, басталу және аяқталу уақыты түсіндіріледі, емтихан нәтижелері мен апелляцияға беру процедурасы хабарландырылады.

Шығармашылық емтиханға дәлелді себептермен келмеген және растайтын құжаттарды (өтініш берушінің ауруы, төтенше жағдайлар немесе жол-көлік оқиғасы, жақындарының қайтыс болуы) ұсынған тұлғалар жазбаша өтініш негізінде басқа уақытта шығармашылық емтиханға жіберіледі, шығармашылық емтихандар аяқталғаннан кейін қосымша белгіленген күні пән комиссиясы төрағасының атына жіберіледі.

11. Шығармашылық емтихандар басталғанға дейін талапкерлерге емтиханды өткізу тәртібі, сондай-ақ емтихандардың басталу және аяқталу уақыты, нәтижелерін жариялау уақыты мен орны, апелляциялық шағым беру тәртібі түсіндіріледі.

Онлайн емтиханды тапсыруға қойылатын техникалық талаптар:

- Тұрақты қосылым арқылы Интернетке қол жеткізу;

- Емтихан тапсыру үшін жұмыс орнын көрсету функциясы бар бейнеконференцияға арналған орнатылған бағдарламаның болуы;
- Веб-камера және микрофонмен жабдықталған компьютер, ноутбук, планшет, смартфонның болуы;
- Емтихан кезінде жұмыс орныңыздан шығуға тыйым салынады.

12. Шығармашылық емтиханның нәтижелері балл қою парағымен, еркін нысандағы комиссияның хаттамасымен ресімделеді және нәтижелерді жариялау үшін қабылдау комиссиясының жауапты хатшысына (оның орынбасарына) беріледі. Комиссия хаттамасына төраға және комиссияның барлық қатысқан мүшелері қол қояды.

Онлайн бағалау процесі:

Бағалар Google Forms көмегімен жарияланады. Комиссияның әрбір мүшесі осы нысанға қол жеткізе алады және бағалауды жіберу арқылы оны онлайн толтырады. Содан кейін орташа балл көрсетіледі. Комиссия мүшелері бағалауды талқылайды, дауларды (бар болса) шешеді және түпкілікті шешім қабылдайды.

13 Шығармашылық емтиханның нәтижелерін қабылдау комиссиясы емтихан өтетін күні жариялайды.

14 Шығармашылық емтиханның нәтижелері бойынша талапкерге шығармашылық емтиханды тапсырған жеріне қарамастан, жоғары оқу орнына ақылы негізде оқуға қабылдау туралы анықтамадан үзінді көшірме беріледі.

15 Қысқартылған оқу мерзімін көздейтін колледжден кейін оқытудың сабақтас бағыттарына түсушілер үшін бір шығармашылық емтиханды, атап айтқанда екінші шығармашылық емтиханды тапсырады (№ 3 қосымша, емтиханды онлайн тапсырған жағдайда, № 6 қосымша).

16 Апелляцияға арналған өтінішті апелляциялық комиссия төрағасының атына арнайы немесе шығармашылық емтихан тапсырған тұлға жеке өзі береді, шығармашылық емтиханның нәтижелері жарияланғаннан кейін келесі күні сағат 13.00-ге дейін қабылданады және апелляциялық комиссияда қарайды бір күн ішінде. Шығармашылық емтиханның нәтижелерімен келіспеушілікке шағымдану туралы шешім комиссия мүшелерінің жалпы санының көпшілік даусымен қабылданады. Дауыстар тең болған жағдайда комиссия төрағасының дауысы шешуші болып табылады. Апелляциялық комиссияның жұмысы төраға мен Комиссияның барлық мүшелері қол қоятын хаттамамен ресімделеді. Шағымды қарау нәтижелері өтініш берушіге бір жұмыс күні ішінде хабарланады.

МАЗМҰНЫ

Білім беру бағдарламасы «Дене шынықтыру мұғалімдерді дайындау» бойынша оқуға түсуші талапкерлер екі шығармашылық емтихан тапсырады.

Бірінші шығармашылық емтихан - мамандандыру стандарттары, 2023 жылдың 10 шілдесінде сағат 9-00-ден 13.00-ге дейін, Серикбаева көшесі 37/2 де өткізіледі.

Бірінші емтиханға қатысытын талапкерлер төмендегі нормативтерты тапсырады:

- 30м жүгіру (сек)
- Орнында тұрып ұзындыққа секіру (см)
- Кермеде тартылу(ерлер) (рет)
- Шалқалап жатқан қалыптан кеудені көтеру (әйелдер)(1 мин)

Бірінші шығармашылық емтиханың ең жоғары ұпайы – 45 балл.

Онлайн режимі жағдайында бірінші емтихан ZOOM бағдарламасы бойынша өтеді (№ 4 қосымша):

Бірінші шығармашылық емтиханға сәйкес барлық үміткерлер үш стандартты тапсырады:

- Толық отыру қалыпынан үстігеқарата секіру;
- Уақытқа «Планка» атты жаттығу жасау;
- Ерлерге турникке тартылу, әйелдер шалқалап жатқан қалыптан кеудені көтеру.

Нәтижелері бойынша сәйкес ұпайлар қойылады.

Екінші шығармашылық емтихан - жалпы дене шынықтыруға арналған стандарттар 2023 жылдың 12 шілдесінде сағат 9-00-ден 13-00-ге дейін, **Серикбаева көшесі 37/2 де өткізіледі.**

Екінші емтихан талапкер спортшылардың жалпы дене дайындығын анықтауға арналған ерлер **3000** метр, әйелдер **2000** метрге жүгіру, дене қуаты қасиеті төзімділікті анықтап, бағалауға арналған сынақ жаттығуларынан құрастырылған.

Екінші шығармашылық емтиханың ең жоғары ұпайы – 45 балл. Онлайн режимінде екінші емтихан ZOOM бағдарламасы бойынша өтеді (№ 5 қосымша):

Екінші шығармашылық емтихан - үміткерлердің жалпы физикалық дайындығын 5 минут ішінде отырып тұру жаттығу арқылы анықтау.

Тест нәтижелері бойынша сәйкес балл қойылады.

ТАЛАПКЕРЛЕРГЕ ҚОЙЫЛҒАН НЕГІЗГІ ШЫҒАРМАШЫЛЫҚ ДАЙЫНДЫҚ ТАЛАПТПАРЫ

- ✓ әртүрлі функционалдық бағыттағы дене жаттығуларымен иелену;
- ✓ орындауға әзірлігін спорттық нормативтер.

БАҒАЛАУ КРИТЕРИЙЛЕРІ

Қосымша №1

5B010800 «Дене шынықтыру және спорт» мамандығы бойынша С. Аманжолов атындағы ШҚУ-не түсуші талапкерлерге арналған бақылау сынақтары (күндізгі және сырттай оқу бөлімі)

**1-ші шығармашылық емтихан
Дене қуаты дайындығы деңгейі**

Ұпай-лар	30м жүгіру (сек)			Кермеде тартылу (рег) (ерлер) Шалқалап жатқан қалыптан ксеудені көгеру (1 мин) (әйелдер)			Ұпай-лар	Орнында тұрып ұзындыққа секіру (см)		
	29 жасқа дейін	35 жасқа дейін	35 жасқа дейін жоғары	29 жасқа дейін	35 жасқа дейін	35 жасқа дейін жоғары		29 жасқа дейін	35 жасқа дейін	35 жасқа дейін жоғары
Ерлер										
15	4,3	4,5	4,8	18	17	15	15	250	240	210
12	4,4	4,6	4,9	17	16	14	12	245	235	205
11	4,5	4,7	5,0	16	15	13	11	240	230	200
9	4,6	4,8	5,1	15	14	12	9	235	225	195
7	4,7	4,9	5,2	14	13	11	7	230	220	190
Әйелдер										
15	4,5	4,7	4,9	50	40	30	15	210	200	190
12	4,6	4,8	5,0	49	39	29	12	205	195	185
11	4,7	4,9	5,1	48	38	28	11	200	190	180
9	4,8	5,0	5,2	47	37	27	9	195	185	175
7	4,9	5,1	5,3	46	36	26	7	190	180	170

Қосымша №2

Екінші шығармашылық емтиханының бағалау критериялары
Ерлер (3000 метрге жүгіру)

Ұпайлар	Уақыты (29 жасқа дейін)	Уақыты (35 жасқа дейін)	Уақыты (35 жастан жоғары)
45	11.40,0	12.40,0	13.40,0
43	11.42,5	12.42,5	13.42,5
41	11.45,0	12.45,0	13.45,0
39	11.47,5	12.47,5	13.47,5
37	11.50,0	12.50,0	13.50,0
35	11.52,5	12.52,5	13.52,5
33	11.55,0	12.55,0	13.55,0
31	11.57,0	12.57,0	13.57,0
29	12.00,0	13.00,0	14.00,0
27	12.02,5	13.02,5	14.02,5
25	12.05,0	13.05,0	14.05,0
23	12.07,5	13.07,5	14.07,5
20	12.10,0	13.10,0	14.10,0
16	12.12,5	13.12,5	14.12,5
14	12.15,0	13.15,0	14.15,0
10	12.17,5	13.17,5	14.17,5
8	12.20,0	13.20,0	14.20,0
6	12.22,5	13.22,5	14.22,5
4	12.25,0	13.25,0	14.25,0
2	12.27,5	13.27,5	14.27,5

Ең жоғары ұпай – 45

Әйелдер(2000 метрге жүгіру)

Ұпайлар	Уақыты (29 жасқа дейін)	Уақыты (35 жасқа дейін)	Уақыты (35 жастан жоғары)
45	8.30,0	9.30,0	10.30,0
43	8.32,5	9.32,5	10.32,5
41	8.35,0	9.35,0	10.35,0
39	8.37,5	9.37,5	10.37,5
37	8.40,0	9.40,0	10.40,0
35	8.42,5	9.42,5	10.42,5
33	8.45,0	9.45,0	10.45,0
31	8.47,5	9.47,5	10.47,5
29	8.50,0	9.50,0	10.50,0
27	8.52,5	9.52,5	10.52,5
25	8.55,0	9.55,0	10.55,0
23	8.57,5	9.57,5	10.57,5
20	9.00,0	10.00,0	11.00,0
16	9.02,5	10.02,5	11.02,5
14	9.05,0	10.05,0	11.05,0
10	9.07,5	10.07,5	11.07,5
8	9.10,0	10.10,0	11.10,0
6	9.12,5	10.12,5	11.12,5
4	9.15,0	10.15,0	11.15,0
2	9.17,5	10.17,5	11.17,5

Ең жоғары ұпай – 45

**Шығармашылық емтихан нәтижелерін бағалау критерийлері
оқытудың қысқартылған мерзімін карастыратын жоғары білім
кадрларын даярлаудың ұксас бағыттары бойынша түсушілер үшін
Ерлер**

Ұпайлар	Уақыты (29 жасқа дейін)	Уақыты (35 жасқа дейін)	Уақыты (35 жастан жоғары)
20	11.40,0	12.40,0	13.40,0
19	11.42,5	12.42,5	13.42,5
18	11.45,0	12.45,0	13.45,0
17	11.47,5	12.47,5	13.47,5
16	11.50,0	12.50,0	13.50,0
15	11.52,5	12.52,5	13.52,5
14	11.55,0	12.55,0	13.55,0
13	11.57,0	12.57,0	13.57,0
12	12.00,0	13.00,0	14.00,0
11	12.02,5	13.02,5	14.02,5
10	12.05,0	13.05,0	14.05,0
9	12.07,5	13.07,5	14.07,5
8	12.10,0	13.10,0	14.10,0
7	12.12,5	13.12,5	14.12,5
6	12.15,0	13.15,0	14.15,0
5	12.17,5	13.17,5	14.17,5
4	12.20,0	13.20,0	14.20,0
3	12.22,5	13.22,5	14.22,5
2	12.25,0	13.25,0	14.25,0
1	12.27,5	13.27,5	14.27,5

Ең жоғары ұпай – 20

Әйелдер

Ұпайлар	Уақыты (29 жасқа дейін)	Уақыты (35 жасқа дейін)	Уақыты (35 жастан жоғары)
20	8.30,0	9.30,0	10.30,0
19	8.32,5	9.32,5	10.32,5
18	8.35,0	9.35,0	10.35,0
17	8.37,5	9.37,5	10.37,5
16	8.40,0	9.40,0	10.40,0
15	8.42,5	9.42,5	10.42,5
14	8.45,0	9.45,0	10.45,0
13	8.47,5	9.47,5	10.47,5
12	8.50,0	9.50,0	10.50,0
11	8.52,5	9.52,5	10.52,5
10	8.55,0	9.55,0	10.55,0
9	8.57,5	9.57,5	10.57,5
8	9.00,0	10.00,0	11.00,0
7	9.02,5	10.02,5	11.02,5
6	9.05,0	10.05,0	11.05,0
5	9.07,5	10.07,5	11.07,5
4	9.10,0	10.10,0	11.10,0
3	9.12,5	10.12,5	11.12,5
2	9.15,0	10.15,0	11.15,0
1	9.17,5	10.17,5	11.17,5

4.1. Бірінші шығармашылық емтихан.(онлайн)

Ұпайлар	Толық отыру қалыпынан үстігеқарата секіру (1 мин)			Кермеде тартылу (рет) (ерлер) Шалқалап жатқан қалыптан кеудені көтеру (әйелдер) (1 мин)			Ұпайлар	Уақытқа «Планка» атты жаттығу жасау		
	29 жасқа дейін	35 жасқа дейін	35 жастан жоғары	29 жасқа дейін	35 жасқа дейін	35 жастан жоғары		29 жасқа дейін	35 жасқа дейін	35 жастан жоғары
Ерлер										
15	30	28	25	15	14	13	15	3 мин.	2.30 мин.	2.05 мин.
13	25	23	21	12	11	10	13	2.30 мин.	2.05 мин.	1.40 мин.
10	20	18	16	10	9	8	10	2.05 мин.	1.40 мин.	1.20 мин.
8	15	13	11	8	7	6	8	1.40 мин.	1.20 мин.	1 мин.
5	10	8	7	5	4	3	5	1.20 мин.	1 мин.	45 сек.
Әйелдер										
15	25	23	21	50	40	30	15	2.30 мин.	2.10 мин.	1.50 мин.
13	20	18	17	49	39	29	13	2.10 мин.	1.50 мин.	1.30 мин.
10	15	13	11	48	38	28	10	1.50 мин.	1.30 мин.	1,10 мин.
8	10	8	7	47	37	27	8	1.30 мин.	1,10 мин.	50 сек.
5	5	3	2	46	36	26	5	1,10 мин.	50 сек.	30 сек.

Ескеру:Бастапқы қалып толық отырып қолды әсерге тигіземіз, осы қалыптан үстігеқарата секіріп тұзу қолды аспанға созамыз аяқты тұзу ұстау керек.

«Планка» атты жаттығуда бастапқы қалып арқаны тұзу ұстап шынтақтар мен аяқтың үшін әсерге тіреп қозғалтпай уақытқа тұру.

4.2. Екінші шығармашылық емтихан. (онлайн)

Ұпайлар	5 минутта отырып тұру					
	29 жасқа дейін	35 жасқа дейін	35 жастан жоғары	29 жасқа дейін	35 жасқа дейін	35 жастан жоғары
Ерлер			Әйелдер			
45	120	100	80	100	85	70
40	100	80	70	85	70	60
35	80	70	60	70	60	50
30	70	60	50	60	50	40
25	60	50	40	50	40	30
20	50	40	30	40	30	20
10	40	30	20	30	20	15
5	30	20	10	20	15	8

Ескеру: 5 минут ішінде отырып тұру кезінде бастапқы қалып түзу тұрыс қолымызды еркін ұстау қажет, отырған кезде жамбас әсерге параллелді болу керек.

Қосымша №6

Шығармашылық емтихан нәтижелерін бағалау критерийлері қысқартылған оқу мерзімін көздейтін жоғары оқу орындарының кадрларын даярлаудың сабақтас бағыттары бойынша талапкерлер үшін

Екінші шығармашылық емтихан. (онлайн)

Ұпай-лар	5 минутта отырып тұру					
	29 жасқа дейін	35 жасқа дейін	35 жастан жоғары	29 жасқа дейін	35 жасқа дейін	35 жастан жоғары
	Ерлер			Әйелдер		
20	120	100	80	100	85	70
18	100	80	70	85	70	60
15	80	70	60	70	60	50
10	70	60	50	60	50	40
8	60	50	40	50	40	30
6	50	40	30	40	30	20
4	40	30	20	30	20	15
2	30	20	10	20	15	8

Пән комиссиясының төрағасы

Р.Б.Сармулдинов